Lietas arhīva Nr. 1-0452-20/50
ECLI:LV:ZRT:2020:0825.173045220.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2020.gada 25.augustā Tukumā

Zemgales rajona tiesa tiesnese L.Sprigule,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. A/, personas kods /personas kods/ saukšanu pie administratīvās atbildības par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk –LAPK) 155.^{8} pantā.

Aprakstošā daļa

[1] 2020.gada 25.maijā Zemgales rajona tiesā saņemti Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Tukuma iecirkņa administratīvā pārkāpuma lietas materiāli par /pers. A/.

2020.gada 21.maijā Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Tukuma iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektors Valsts amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu PC352980, par to, ka 2020.gada 17.janvārī, plkst.14.30 konstatēts, ka 2020.gada 15.janvārī plskt.14.30 interneta vietnē www.tukumabalss.lv un ar to saistītajā fecebook.com kontā 2020.gada 16.janvārī publicēts raksts „Nedēļas nogale Tukumā skaties KINO, izbaudi koncertu vai piemini barikāžu laiku", kas identisks rakstam „Sniega diena, Ziemeļu sāga un barikāžu atcere Tukuma pusē", kas publicēts 2020.gada 15.janvārī interneta vietnē www.visittukums.lv bez autores /pers. B/ atļaujas un nenorādot tā autoru un darba nosaukumu. Informācijas līdzekļa /Nosaukums A/ redaktors /pers. A/ nav nodrošinājis publicētā satura atbilstību Autortiesību likuma 40.panta un 20.panta nosacījumiem. Protokols sastādīts ievērojot LAPK 248.^{1}panta prasības bez /pers. A/ klātbūtnes.

[2] Ir pārkāpts Autortiesību likuma 20., 40., 68.panta pirmās daļas 1.punkts un likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 16.panta trešā daļa.

/pers. A/ darbības kvalificētas pēc LAPK 155.^{8}panta.

[3] Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma Pārejas noteikumu 1.punktu ar šā likuma spēkā stāšanos zaudē spēku LAPK.

Normas 2.punkts noteic, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar LAPK, tiek arī pabeigtas kodeksa noteiktajā kārtībā. LAPK normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

Motīvu daļa

[4] Saskaņā ar LAPK 213.pantu lieta par autortiesību pārkāpšanu ir pakļauta izskatīšanai rajona tiesai.

LAPK 155.^{8}pants noteic, ka par autortiesību vai blakustiesību pārkāpšanu fiziskām personām uzliek naudas sodu līdz septiņsimt *euro*, bet juridiskām personām-līdz septiņtūkstoši simt *euro,* konfiscējot autortiesību un blakustiesību pārkāpuma objektu un to nesējus.

Autortiesību likuma 20.pantā noteikts, ka darba izmantošanai informatīviem mērķiem, obligāti jānorāda izmantotā darba nosaukumu un autora vārdu, kā arī ievērojot šā likuma 14.panta un 18.panta otrās daļas noteikumus, atļauts:

1) reproducēt publiskotus un publicētus darbus citātu un fragmentu veidā zinātniskos, pētniecības, polemiskos un kritiskos nolūkos, kā arī ziņu raidījumos un aktuālo notikumu apskatos izmantošanas mērķim atbilstošā apjomā;

2) publicēt, raidīt vai citādi darīt zināmas publiski teiktas politiskas runas, aicinājumus, ziņojumus un citus analoģiskus darbus informatīvam mērķim atbilstošā apjomā;

3) fiksēt, publiskot un publicēt aktuālos notikumus fotogrāfijas darbos, raidorganizācijai — raidīt darbus, kas kļuvuši redzami vai dzirdami aktuālo notikumu gaitā, informatīvam mērķim atbilstošā apjomā.

[4.1]Autortiesību likuma 40.panta pirmajā daļā noteikts, ka, lai iegūtu darba izmantošanas tiesības, darba izmantotājiem attiecībā uz katru darba izmantošanas veidu un katru darba izmantošanas reizi jāsaņem autortiesību subjekta atļauja. Ir aizliegts izmantot darbus, ja nav saņemta autortiesību subjekta atļauja, izņemot likumā noteiktos gadījumus.

[4.2] Autortiesību likuma 68.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka par autortiesību un blakustiesību pārkāpumu uzskatāma darbība, ar kuru aizskartas autortiesību un blakustiesību subjekta personiskās vai mantiskās tiesības, to skaitā, autortiesību un blakustiesību objektu fiksācija, to publicēšana, publiskošana, reproducēšana un izplatīšana jebkādā veidā bez autortiesību un blakustiesību subjekta piekrišanas.

[5] Tiesas sēdē /pers. A/ vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā pēc LAPK 155.^{8}panta neatzina un paskaidroja, ka administratīvā pārkāpuma lieta ir tapusi uz Zemgales rajona tiesas lietas Nr.173013920 pierādījumu pamata. Lietā ir pasludināts tiesas spriedums, ar kuru administratīvā pārkāpuma lietvedība pret /pers. A/ pēc LAPK 155.^{8}panta izbeigta. Šajā lietā un tiesas spriedumā ir vērtēti tieši tādi paši lietas apstākļi, par kādu viņam ir sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols izskatāmajā lietā. /pers. A/ norāda, ka iestāde Zemgales rajona tiesas 2020.gada 23.aprīļa spriedumu, likumā noteiktajā kārtībā nav pārsūdzējusi. Protokols ir sastādīts uz iztiesātas lietas materiāliem. Iestāde ir pārkāpusi LAPK 239.panta astoto daļu, ir pārkāpts dubultās sodīšanas princips, jo uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība lietā par tādām darbībām, kas jau ir vērtētas tiesas spriedumā.

Turklāt, /pers. A/ norāda, ka administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts bez viņa piedalīšanās, viņš nav uzaicināts uz protokola sastādīšanu. /pers. A/ norāda, ka saņemot vēstules, uz kurām nav viņa uzvārda-Tomels, tās nodod pastā, atpakaļ sūtīšanai. Tā rīkojās arī konkrētajā gadījumā. Ņemot vērā minēto, lūdz izbeigt administratīvā pārkāpuma lietvedību.

[6] Iestādes pārstāve /pers. C/ norādīja, ka, iestādes ieskatā Zemgales rajona tiesas 2020.gada 23.aprīļa spriedumā nav vērtēts konkrētais /pers. A/ pārkāpums. Lūdz tiesu izvērtēt pierādījumus un pieņemt lēmumu.

[7]Šajā lietā noskaidrojams, vai tiek pārkāpts dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips(*ne bis in idem*) un, vai, administratīvā pārkāpuma protokols ir sastādīts pamatojoties uz iztiesātā lietā iegūtiem pierādījumiem, par to pašu pārkāpumu.

Izvērtējot /pers. A/ administratīvā pārkāpuma lietā iegūtos pierādījumus, /pers. A/ un iestādes pārstāves paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa secina,

ka administratīvā pārkāpuma lietvedība lietā pret /pers. A/, pēc LAPK 155.[8] panta izbeidzama.

[8] LAP 239.panta pirmās daļas 8.punkts noteic, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja par to pašu faktu attiecībā uz personu, kuru sauc pie administratīvās atbildības, jau ir kompetentas institūcijas(amatpersonas) lēmums par administratīvā soda uzlikšanu vai neatcelts lēmums par administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu[..].

[8.1]Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izpratnē, administratīvo pārkāpumu lietas ir uzskatāmas par krimināllietām (*skat. Latvijas Republikas Satversmes tiesas 2002.gada 20.jūnija sprieduma lietā Nr.2001-17-01069 secinājumu daļas 6.1.punkts*). Personai, kura tiek saukta pie administratīvās atbildības ir jābūt nodrošinātām kriminālprocesuālām garantijām un pamatprincipiem, tostarp nevainīguma prezumpcijas princips, ka personu var sodīt tikai par to, par ko apsūdzēta.

[8.2] Tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā Iestāde ir pārkāpusi dubultās sodīšanas aizlieguma principu.

Principa satura piepildījums izriet no svarīgākajiem starptautiskajiem tiesību avotiem, tostarp no Cilvēktiesību konvencijas 7.protokola. Šajos tiesību avotos dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips definēts gan kā tiesību uz taisnīgu tiesu garantija, gan kā taisnīguma principa elements, gan arī kā patstāvīgs tiesību princips. Principa satura piepildījumā svarīga nozīme ir jēdzienam "viens un tas pats nodarījums", kas ietver ideju-jēdziens "tas pats nodarījums "nav interpretējams kā "tas pats noziegums". Tas aptver arī aizliegumu, kā atkārtoti tiesāt un sodīt, ja persona iepriekš ir attaisnota vai sodīta ar spēkā stājušos nolēmumu krimināllietā, tā arī aizliegumu atkārtoti tiesāt un sodīt, ja iepriekš persona attaisnota vai sodīta ar spēkā stājušos nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā(*skat. Krimināprocesa likuma komentāri A daļa. Zinātniska monogrāfija prof. K.Stradas-Rozenbergas zinātniskā redakcijā.-Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2019.112.,113.lapa*).

Būtiskas šajā interpretācijā ir Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā nostiprinātās atziņas: 2009.gada 10.febnruāra spriedumā lietā Sergey Zolotukhin pret Krieviju tiesa norāda, ka Cilvēktiesību konvencijas 7.protokola 4.pants jāizprot kā aizliegums "otru reizi apsūdzēt vai tiesāt par nodarījumu, kas cēlies no identiskiem vai pēc būtības identiskiem faktiem"(*skat. Krimināprocesa likuma komentāri A daļa. Zinātniska monogrāfija prof. K.Stradas-Rozenbergas zinātniskā redakcijā.-Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2019.,113.lapa; Eiropas Cilvēktiesību tiesas Lielās palātas 2009.gada 10.februāra spriedums lietā Sergey Zolotukhin pret Krieviju, iesniegums Nr.14939/03).*)

[9] No 2020.gada 21.maija protokola Nr. PC352980 izriet, ka /pers. A/, būdams masu informācijas līdzekļa /Nosaukums A/ redaktors, 2020.gada 15.janvārī un ar to saistītā interneta vietnē facebook.com publicēja rakstu „Nedēļas nogale Tukumā skaties KINO, izbaudi koncertu vai piemini barikāžu laiku", kas ir identisks rakstam „Sniega diena, Ziemeļu sāga un barikāžu atcere Tukuma pusē", kas publicēts 2020.gada 15.janvārī interneta vietnē www.visittukums.lv bez autores /pers. B/ atļaujas, nenorādot autoru un darba autoru (lietas 1.lapa).

No 2020.gada 27.aprīlī VP Zemgales RP Tukuma iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektora, virsleitinanta Valsts amatpersona ziņojuma izriet, ka izvērtējis Zemgales rajona tiesas spriedumu lietā Nr.173013920, kurā norādīts, ka protokols nav sastādīts atbilstoši LAPK 9.panta pirmās daļas, 248.panta pirmās daļas nosacījumiem, secināja, ka tiesa nav vērtējusi pēc būtības iespējamo Autortiesību likuma 40.panta un 20.panta pārkāpumu un pret /pers. A/ uzsākama administratīvā pārkāpuma lietvedība pēc LAPK 155.[8] panta (lietas 2.lapa).

Lietā pievienots /pers. I/ -2020.gada 7.janvāra iesnieguma kopija par autortiesību pārkāpumu. Iesniegumā norādīts, ka 2020.gada 16.janvārī plkst.8.54 mājas lapā un Facebook kontā publicētais raksts par aktualitātēm „Sniega diena, Ziemeļu sāga un barikāžu atcere Tukuma pusē" ir ņemts no 2020.gada 15.janvārī publicētā raksta vietnē visittukums.lv (lietas 5.-6.lapa).

No vietnes https://visittukums.lv izdrukas izriet, ka 2020.gada 15.janvārī tika publicēts raksts „Sniega diena, ziemeļu sāga un barikāžu atcere Tukuma pusē" (lietas 7.-10.lapa).

No vietnes https://www.tukumabalss.lv izdrukas redzams, ka 2020. gada 15.janvārī publicēts raksts ar nosaukumu „Kino Tukumā" (lietas 11.-13.lapa).

No vietnes facebook.com Tukuma Balss lapas izdrukas redzams, ka raksts ar nosaukumu „Nedēļas nogalē Tukumā: skaties KINO, izbaudi koncertu vai piemini barikāžu laiku" ar atsauci tukumabalss.lv (lietas 14.lapa).

Lursoft Uzņēmumu datu bāzes izdruka apliecina, ka /pers. A/ ir tiesības pārstāvēt biedrību –"Tukuma Balss atsevišķi (lietas 15.lapa).

2020.gada 31.janvāra VP Zemgales RP Tukuma iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektora, kapteiņa /pers. L/ ziņojuma kopijā norādīts, ka interneta vietnē www.facebook.com/tukumabalss gandrīz visiem rakstiem ir atsauce uz mājas lapu www.tukumabalss.lv , bet nevienam ierakstam nav norādīts autors vai atsauce uz tā autoru (lietas 18.lapa).

2020.gada 29.aprīlī Tukuma tūrisma informācijas centrs sniedza paskaidrojumu, ka publikāciju „Sniega diena, Ziemeļu sāga un barikāžu atcere Tukuma pusē" kā preces relīzi sagatavoja 2020.gada 15.janvārī, apkopojot informāciju par kultūras pasākumiem un citām atpūtas iespējām Tukumā un apkārtnē nedēļas nogalē, ko sagatavojusi konsultante /pers. B/. Informācijas apkopojums tika nosūtīts elektroniskā veidā Latvijas masu medijiem publicēšanai savās interneta vietnēs. Rakstam pievienota informācija, ka sagatavoja /pers. B/, Tukuma TIC. T.28311557, www.visittukums.lv. Paskaidrojumam pievienota publikācija, kas tika nosūtīta Latvijas masu medijiem (lietas 22., 23.lapa).

2020.gada 29.aprīļa paskaidrojumā /pers. B/ norāda, ka 2020.gada 15.janvārī pēc vadītājas uzdevuma sagatavoja informāciju preses relīzes veidā par kultūras pasākumiem un citām atpūtas iespējām Tukumā ar nosaukumu „Sniega diena, Ziemeļu sāga un barikāžu atcere Tukuma pusē". Neviens nav ar viņu sazinājās, lai vienotos par darba pārpublicēšanu (lietas 24.lapa).

2020.gada 19.jūnijā Zemgales rajona tiesā saņemts /pers. A/ iesniegums, kurā norādīts, ka administratīvā pārkāpuma lieta tapusi uz Zemgales rajona tiesas lietas Nr.173013920 materiāliem, kurā spriedums tika pieņemts 2020.gada 23.aprīlī. Valsts policijas Tukuma iecirkņa inspektors Valsts amatpersona uzsācis jaunas administratīvā pārkāpuma lietvedības uz iztiesātas lietas materiālu pamata. Līdz ar to ir pārkāpts LAPK 239.panta astotajā daļā noteiktais un noticis dubultās sodīšanas nepieļaujamības principa pārkāpums(lietas 33.lapa).

No Zemgales rajona tiesas 2020.gada 23.aprīļa sprieduma lietā Nr. 173013920 redzams, ka 2020.gada 11.februārī VP Zemgales RP Tukuma iecirkņa inspektors Valsts amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu PC352866.Protokolā norādīts, ka 2020.gada 12.janvārī plkst.23.50 /pers. A/, būdams masu informācijas līdzekļa "Tukuma Balss" redaktors, vairākkārt pieļāvis, ka "Tukuma Balss" Facebook lapā un interneta vietnē tukumabalss.lv tika publicēti autoru darbi un atvasinātie darbi bez izmantotā darba nosaukuma un autora vārda. /pers. A/ darbības kvalificētas pēc LAPK 155.[8] panta.

Spriedumā norādīts, ka 2020.gada 16.martā saņemts Iestādes pieteikums precizēt pārkāpuma izdarīšanas un konstatēšanas laiku, norādot, ka protokola fabulā minētais "vairākkārt pieļāvis" attiecas uz šādiem papildus pārkāpumiem:[..]"Nedēļas nogale Tukumā : skaties KINO, izbaudi koncertu vai piemini barikāžu laiku" publicēts "Tukuma Balss" mājas lapā, izdarīts 2020.gada 15.janvārī, konstatēts 2020.gada 17.janvārī. Tiesa norāda, ka administratīvā pārkāpuma protokolā nav konstatējams LAPK 155.[8] panta sastāvs-objektīvā puse un lietvedība pret /pers. A/ izbeidzama. No sprieduma izriet, ka protokolam ir pievienots /pers. I/ iesniegums par laikraksta "Tukuma Balss" pieļautajiem autortiesību pārkāpumiem, ka mājas lapā 2020.gada 16.janvārī plkst. 8.45 un facebook.com kontā publicētais raksts par aktualitātēm "Sniega diena, Ziemeļu sāga un barikāžu atcere" ir ņemts no 2020,.gada 15.janvāra raksta visittukums.lv (lietas 49-51.lapa).Turklāt, tiesa spriedumā norāda, ka Iestādes lūgumus administratīvā pārkāpuma tiesvedības procesā nav vērtējams kā tiesības papildināt administratīvā pārkāpuma protokolā norādītos apstākļus, jo tiesas sēdē Iestādes pārstāvis

norādīja, ka sakarā ar pārkāpumu daudzumu, sistemātiskumu, tie nav konkretizējama(lietas 50.lapa).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka ar Zemgales rajona tiesas 2020.gada 23.aprīļa spriedumu izbeigta administratīvā pārkāpuma lieta pret /pers. A/ pēc LAPK 155.[8] panta par tādu pašu pārkāpumu, kāds J,Tomelam konstatēts protokolā izskatāmajā lietā, kas cēlies no identiskiem vai pēc būtības identiskiem faktiem.

Saskaņā ar LAPK 239.panta pirmās daļas astoto punktu, 289.[6],289.[7], 289.[16], 189.[17], 189.[18].pantu tiesa

Rezolutīvā daļa

nosprieda

izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā pret /pers. A/ par LAPK 155.8 pantā paredzēto pārkāpumu lietā Nr.17304520, protokola Nr. PC352980.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 darba dienu laikā, no pilna sprieduma pieejamības dienas-2020.gada 4.septembra, Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese L.Sprigule